

***

Ну що б, здавалося, слова...
Слова та голос — більш нічого.
А серце б'ється — ожива,
Як їх почує!.. Знать, од бога
І голос той, і ті слова
Ідуть меж люди! .....

Похилившись,
Не те щоб дуже зажурившись,
А так на палубі стояв
І сторч на море поглядав,
Мов на Іуду... Із туману,
Як кажуть, стала виглядати
Червонолиця Діана¹ ...
А я вже думав спать лягать —
Та й став, щоб трохи подивиться
На круглолицю молодицю,
Чи тее... дівчину!.. Матрос,
Таки земляк наш з Островної²,
На вахті стоя,
Журився сам собі чогось,
Та й заспівав,— звичайне, тихо.
Щоб капітан не чув, бо з лиха
Якийсь лихий, хоч і земляк.
Співа матрос, як той козак,
Що в наймах виріс сиротою,
Іде служити в москалі!..
Давно, давно колись
Я чув, як, стоя під вербою,
Тихенько дівчина співала,
І жаль мені, малому, стало
Того сірому-сироту,
Що він утомився,
На тин похилився,
Люде кажуть і говорять:
«Мабуть, він упився».
І я заплакав,— жаль малому
Було сіроми-сироти.

Чого ж тепер заплакав ти?
Чого тепер тобі, старому,
У цій неволі стало жаль —
Що світ зав'язаний, закритий!
Що сам еси тепер москаль,
Що серце порване, побите,
І що хороше-дороге
Було в йому, то розлилося,
Що ось як жити довелося,—
Чи так, лебедику?! «Еге...»

[Друга половина 1848,
Косарал]

---

1. *Діана*—у римській міфології.богиня місяця й полювання, тут — місяць.

2. *Островна* (Островне) — село (станція) Оренбурзької губернії (тепер село Сарактаського району, Оренбурзької області РРФСР). У той час було заселене переселенцями-українцями. Тут Т. Шевченко був у червні 1847 р. та в травні і восени 1850 р.; пізніше згадував Островну у повісті «Близнець». Таки земляк наш з Островно ї...— За припущеннями дослідників, матрос на шхуні Аральської описової експедиції «Константан», уродженець села Островної Іван Васильєв.